

Abstrakt

Odovědnost právnické osoby z hlediska doktríny *vicarious liability*

Tato rigorózní práce si klade za cíl předložit komparatistiku doktríny *vicarious liability* s českou právní úpravou právní odpovědnosti právnických osob. Doktrína *vicarious liability* vznikla v rámci *common law* a uplatňuje se zejména v oblasti odpovědnosti zaměstnavatele (typicky právnické osoby) za delikty zaměstnance, případně zástupce zaměstnavatele. V *common law* má již svoji dlouhodobou tradici, jelikož počátky této doktríny lze datovat až do 13. století. Na druhé straně česká právní úprava právní odpovědnosti právnických osob vznikla poměrně nedávno. To znamená, že komparatistika těchto dvou právních úprav může přinést možné návrhy *de lege ferenda* pro českou právní úpravu, která tak může nalézt inspiraci v *common law*.

V souvislosti s tímto cílem rigorózní práce lze vytyčit dva dílčí cíle, které jsou nezbytné pro samotnou komparatistiku. Těmito cíli jsou analýza doktríny *vicarious liability* a analýza české právní úpravy právní odpovědnosti právnických osob.

První část rigorózní práce představuje uvedení do problematiky právní odpovědnosti, neboť se věnuje právní odpovědnosti obecně. Zabývá se funkcemi a prvky právní odpovědnosti a rovněž jejími koncepcemi.

Následuje komplexní analýza doktríny *vicarious liability* v *common law*. Nejprve je vysvětlena samotná koncepce této doktríny, přičemž následně je pozornost zaměřena na historickou genezi, která má klíčový význam, neboť doktrína *vicarious liability* vznikala v rámci precedentů a její dnešní podoba se utvářela na základě jednotlivých kauz. Dále se analýza věnuje předpokladům, jež musí být naplněny, aby mohla dojít k aplikaci této doktríny. Závěr této části rigorózní práce je věnován teoriím, které vysvětlují a odůvodňují vznik a existenci doktríny *vicarious liability*.

Další kapitola rigorózní práce je již věnována české právní úpravě právní odpovědnosti právnických osob. Tato problematika je analyzována komplexně z pohledu soukromoprávní úpravy, ale rovněž i z pohledu veřejnoprávní úpravy (v této oblasti je analýza zaměřena zejména na trestněprávní a přestupkovou odpovědnost).

Následující kapitola se pak zabývá komparatistikou právních úprav a tím, zda je konstrukce odpovědnosti právnických osob v případě doktríny *vicarious liability*

obdobná tomu, jak je konstruována odpovědnost právnických osob v české právní úpravě. Jinými slovy, zda jsou obě právní úpravy vystavěny na stejných principech.

Klíčová slova: právní odpovědnost, právnická osoba, doktrína *vicarious liability*.